תמציית הדף היומי

יומא ז- יג

פרשת אחמו"ק

הגליון מוקדש לע"נ

ר' פנחס בן יהודית שמחה

דף ז

לר' נחמן טומאה הותרה בציבור, **ולר' ששת** דחויה בציבור [בקושי הותרה, וכל מה שמצינו להדורי בטהרה מהדרינן], **י"א** דאם יש טהורין בבית אב לכו"ע טהורין עבדי, ונח' אי יש לחזר ולהביא טהורין מבית אב אחר, **וי"א** דאפי' איכא טהורין וטמאין באותו בית אב לר"נ עבדי טמאין. **והקושיות על ר"נ: א.** מנחת העומר שנטמאת ביד כהן אומר ומביאין אחרת תחתיה [ואם ליכא אחרת ישתוק], **ודחי'** דמודה ר"נ דמהדרינן מפני דאיכא שירים לאכילה. **ב.** מנחת פרים אילים וכבשים שנטמאת אומר ומביאין אחרת תחתיה ומיירי בקרבנות החג, **ודחי'** דמיירי בפר ע"ז דלא קביע ליה זמן, ובאילו של אהרן דיחיד הוא, ובכבשים הבאים עם העומר דאיכא שירים לאכילה. **ג.** דם שנטמא וזרקו במזיד לא הורצה [משום קנס, אך הבעלים נתכפרו], **ודחי'** דהתם מיירי ביחיד. **ד.** מציץ המרצה בטומאת בשר ואי הותרה לא בעינן ריצוי, **ודחי'** דמיירי ביחיד, א"נ בציבור ובהנך דלא קביע להו זמן. **ה. מקשינן לרב ששת** מציץ המרצה על עון הקדשים דהיינו טומאה שהותרה מכללה בציבור [דעל עון פיגול- לא ירצה, ועון נותר- לא יחשב] **ומשני** דתנאי היא דלר"י ציץ שאינו על מצחו אינו מרצה, ולר"ש מרצה דכה"ג ביוהכ"פ יוכיח [שאינו על מצחו בעבודה פנימית שהרי אין נכנס בבגדי זהב], **ודחי ר"י** דשאני התם דטומאה הותרה בציבור, **ומכלל דלר"ש דפליג** טומאה דחויה, **ולאביי** בנשבר הציץ לכו"ע אינו מרצה, **ונח' במונה ביתד** דלר"י על מצח ונשא, ולר"ש תמיד לרצון אף כשאינו על מצחו [דבעי מינם ועיולי לביהכ"ס], **ולר"י ההוא תמיד** שלא יסיח דעתו ממנו, וק"ו לתפילין שיש בהן אזכרות הרבה. **ולר"ש על מצח ונשא** אתא לנשבר הציץ ואינו ראוי למצח דאינו מרצה [ור"י יליף זאת ממצח מצחו דסיפא, אך ר"ש מצח מצחו לא משמע ליה], **ומעל מצחו דסיפא** יליף לקבוע לו מקום **וכן ס"ל נמי לר' יהודה.**

דף ח

לר"מ ביוהכ"פ ובפרה מזין כל ז' ימים, **ולר' יוסי** ג' וז', **וטעם מחלוקתם: א. לר"מ** טומאה דחויה בציבור [ובעינן טהרה מעלייתא והזאה בזמנה] **ולר' יוסי** טומאה הותרה בציבור, **ודחי' דא"כ** לר"י לא ליבעי הזאה כלל. **ב. לר"מ** טבילה בזמנה מצוה **ולר"י** אינה מצוה, **ודחי'** מדהיה שם כתוב על בשרו ונזדמנה לו טבילה של מצוה **דלת"ק** כורך גמי וטובל, **ולר"י** טובל כדרכו, ומוכח דס"ל לר"י דטבילה בזמנה מצוה. **ג. מסקינן דלכו"ע טבילה בזמנה מצוה, ולר"מ** מקשינן הזאה לטבילה, **ולר"י** לא מקשינן. * **לר"ח בן גמליאל** כה"ג ביוהכ"פ מזין עליו ג' וז' דלא מקשינן הזאה לטבילה, וכהן השורף את הפרה מזין עליו כל ז' למעלה בעלמא [והא דתנן 'אין בין כהן השורף את הפרה לכה"ג ביוהכ"פ אלא שזה פרישתו לקדושה ואחיו נוגעין בו וזה לטהרה לא אתיא כוותיה אלא כר"מ ור"י]. * **לא בעינן הזאה ברביעי לפרישתו**, דלא בשלישי איכא לספוקי [דלא נטמא מאז פרישתו] **ולא בשביעי** [דנמצא דיום אחד לפני פרישתו היה ג' לטומאה ולא הזה בו, והזאת ז' בלא ג' לאו כלום היא]. * **לרבא** כה"ג ביוהכ"פ שתלוי בקביעא דירחא מפרשין ליה בג' תשרי [בכל יום שיוצא, אף שבטלה הזאתו ב' ימים], אך כהן השורף את הפרה דתליא בדידן מפרשינן ליה בד' בשבת כדי שרביעי לפרישתו יצא בשבת. * **לשכת פרהדרין** נקראת כך ע"ש שמחליפין אותה כל יב' חודש כפקידי המלך [ובימי שמעון הצדיק קראו לה לשכת בלווטי- שרים].

דף ט

הנחתומין חייבים להפריש רק תרומת מעשר וחלה **ולא תרומה גדולה** דהיו מפרישין בימי יוחנן כה"ג, **ולא מעשר ראשון ועני** דהמוציא מחבירו עליו הראיה, **ולא מעשר שני** מתוך שחובטין בהן כל יב' חודש שימכרו בזול לא אטרחינהו [וסמכו לומר שרוב ע"ה מעשרין]. * **'יראת ה' תוסיף ימים'** זה מקדש ראשון שעמד 410 שנים ושמשו בו יח' כהנים, **'שנות רשעים תקצרנה'** זה מקדש שני שעמד 420 שנה ושמשו בו יותר משלוש מאות כהנים וכל אחד לא הוציא שנתו [דשמעון הצדיק שימש בתוכם 40 שנה, ויוחנן כה"ג 80 שנה, וישמאל בן פאבי 10]. * **שילה חרבה** מפני **גילוי עריות** שהשהו בני עלי את קינהן של הנשים ומנעום מפריה ורביה, **ומפני בזיון קדשים** שנטלו מהבשר קודם הקטרת האימורים. * **מקדש ראשון חרב** מפני: **א. ע"ז** קצר המצע מהשתרר עליו שני רעים, והמסכה צרה. **ב. גילוי עריות** יען כי גבהו בנות ציון וכו'. **ג. שפיכות דמים** גם דם נקי שפך מנשה הרבה מאוד, ותלו בטחונם בה' וגזר עליהם ג' גזירות [שדה תחרש, ירושלים עיין תהיה, הר הבית לבמות יער], כנגד ג' עבירות שבידם [ראשיה בשוחד ישפוטו, כהניה במחיר יורו, נביאיה בכסף יקסומו]. * **מקדש שני חרב** בעון שנאת חינם השקול כנגד ג' העבירות [ובמקדש ראשון היה שנאת חינם רק בנשיאי ישראל]. * **ראשונים** שנתגלה עונם נתגלה קיצם [שבעים שנה אפקוד אתכם] **ואחרונים** שלא נתגלה עונם לא נתגלה קיצם. **וראשונים עדיפי מאחרונים** ועידכם ביה. * **שכינה לא שרתה בבית שני: א. לר"ל** מפני שלא עלו כולם כחומה בימי עזרא אלא כדלתות [להצאן] ונותר להם לפליטה בת קול. **ב. ולר' יוחנן** אין השכינה שורה אלא באהלי שם [שלמה שבא מזרעו], ופרסאי אתו מיפת דכתיב "בני יפת גומר [גרמניא] ומגוג [קנדא] מדי [מקדוניא] יון, תובל [בית אונקי] ומשך [מוסיא] ותירס" שהיא פרס וכן ס"ל לר' יוסף [ומהכא מוכח לקמן דצעירי הצאן זו פרס ועתידה רומי ליפול בידה] **וי"א** שהיא בית תרייקי.

דף י

סבתה וסבתכא זו סקיסתן הפנימית והחיצונית שבינהם יש מרחק של מאה פרסאות, והיקף החיצונה אלף פרסאות. * **ותהי** ראשית ממלכתו בבל [כמשמעו] **ארך** [אוריכות] **אכד** [בשכר כלנה [נופר נינפי]. * **מן** הארץ **ההיא יצא אשור** [זו סילק] **ויבן** את נינוה [כמשמעו] **ואת רחובות עיר** [פרת דמישו] **ואת כלח** [פרת דבורסיף] **ואת רסן** [אקטיספון] **בין נינוה ובין כלח היא העיר הגדולה** [זו נינוה שהיתה עיר גדולה לאלקים]. * **אחימן** - מיומן [גיבור] **שבאחים ובנה את ענת, ששי ותלמי** שמשימים את הארץ בפסיעותיהם כשחיתות ותלמים, וששי בנה את אלוש ותלמי את תלבוש, **וילידי הענק** שהעניקו חמה בקומתן. * **עתידה רומי ליפול ביד פרס** מק"ו ממקדש ראשון שבנאו שלמה והחריבו כשדיים ונפלו ביד פרסיים [בלשצאר ביד כורש ודריוש], מקדש שני שבנאוהו פרסיים ק"ו שיפלו רומיים שהחריבוהו בידם, **אך לרב עתידה פרס שבנאוהו ליפול ביד רומי שסתרוהו** דגזירת מלך היא, ועוד שפרס סתרו בתי כנסיות, ורומי תמלוך ט' חודשים קודם ביאת בן דוד. * **כל הלשכות שהיו במקדש** לא היה להם מזוזה חוץ מלשכת פרהדרין והטעם: **לרבנן** משום שהיה בה בית דירה לכה"ג, **ולר' יהודה** מחמת גזירה שלא יאמרו כה"ג חבוש בבית האסורין. וטעמו של ר' יהודה דפוטר במזוזה מעיקר הדין: **א. לרבה** דאינו בית שעשוי לימות החמה והגשמים [ואף שכתוב בית החורף ובית הקיץ מ"מ אינו בית סתמא] **ומקשינן** דסוכת החג בחג ר"י מחייב בעירוב במזוזה ובמעשר למרות שאינה עשויה לימות החמה והגשמים [ואין לומר דחייב מדרבנן דא"כ במעשר אתי לאפרושי מן הפטור על החיוב וכו']. **ב. לאביי** בז' ימי הפרישה לכו"ע חייב במזוזה, ונח' בשאר ימות השנה דלרבנן גזרינן אטו ז' ולר"י לא גזרינן [ומדינא אי"צ מזוזה ורק הניחו שלא יהא נראה כחבוש בביה"ס], **ודחי רבא** דסוכת החג בחג פטרי רבנן אף בז' ימים עצמם. **ג. לרבא** בשאר ימות השנה לכו"ע פטורה, ונח' בז', **שבסוכה לר"י** דדירת קבע בעינן מחייב במזוזה, **ולרבנן** דירת עראי בעינן ופטור. **ובלשכה** נח' **דלרבנן** דירה בע"כ שמה דירה ומחייבי, **אך לר"י** לא שמה דירה ומדינא פטורה ורבנן תיקנו בכדי שלא יאמרו כה"ג חבוש בביה"ס. [והא דשנינו דכל השערים לא היה להם מזוזה חוץ משער ניקנור שלפנים ממנו לשכת פרהדרין אתי נמי כוותיה דכולא חדא גזירה היא]. * **בית הכנסת ובית האשה ובית** השותפין חייב במזוזה, וקמ"ל דלא דרשינן ביתך למעט ביתך ובתיהם [דהרי למעון ירבו ימיכם, ומי לא בעו חיי], אלא אתי לדרך ביאתך [לקבוע את המזוזה בימיו כניסתו, שאדם עוקר קודם את רגלו הימנית].

דף יא

מצוות מזוזה נוהגת אף בשערי בתים חצירות מדינות ועירות שנאמר בשעריך [לשון רבים]. * **בשערי העיר מחוצא** [רובן היו ישראל] **לא עשו מזוזה** והטעם: **לרב ספרא** משום שנעשו לחיזוק הבנין שעל גביו, **ולאביי** משום סכנה [שלא יאמר המלך שעושין כשפים בעירו], ומזוזות יחיד נבדקת פעמיים בז' שנים ושל רבים פעמיים ביובל, וארטבין בדק בשוק העליון של ציפורי ונקנס באלף זוז, ואף ששלוחי מצוה אינן ניזוקין היכא דשכיח היזקא שאני [כשמואל שנתיירא למשוח את דוד ע"פ הדיבור מפני שאול]. * **בית התבן והבקר והעצים והאוצרות** [שאין אדם דר בהן] **לר' כהנא** סתם מקומות אלו מח' תנאים אם חייבת, ואם נשים מתרחצות שם לכו"ע פטור [דעומדות שם ערומות ואין כבוד שמים שיהא שם מזוזה], **ולר' יהודה** סתם רפת בקר לכו"ע פטורה ממזוזה, ואם אשה מתקשטת שם [בבשמים ויש סברא לומר שמחמת זה יחשב כבית דירה] מחלוקת אם חייבת במזוזה [בית הכסא והבורסקי והמרחץ ובית הטבילה אע"פ שנשים מתקשטות בהן פטורין דנפיש זהומה, ואשמועינן מרחץ דיחיד דאף שלא נפיש זהמיה כרבים פטור] **ודחי' לדברי ר' יהודה** מדתני' דבשעריך אתי לרבות סתם רפת שחייב במזוזה, **אך** בית שער אכסדרה ומרפסת שאין מיוחדין לדירה [אלא למעבר] פטורין, **וכן** בית הכסא ומרחץ דאינו בית של כבוד, **וכן** הר הבית לשכות ועזרות שהן קודש. * **לרב שמואל בר יהודה** ו' שערים פטורין ממזוזה: בית התבן, בית הבקר, בית העצים, בית האוצרות, שער שאינו מקורה [פרוץ למעלה לגמרי], ושער שאינו גבוה י' טפחים, [ואיכא נמי שער המדי דלר"מ חייב וחכמים פוטרין דאין בראשה ד' טפחים, ואם יש ברגלה י' קודם שמתחיל להתעגל לכו"ע חייבת], **ולאביי** לכו"ע פטור בגבוה י' ואין ברגלה ג', וכן ברגלה ג' ואין גבוה י', ומח' בגבוה י' ורגלה ג' ואין ברחבה ד' אלא ע"י חקיקה דלר"מ חוקקין להשלים ולרבנן לא.

דף יב

במה מחנכין את הכהן שמתקינין: א. בתמיד של שחר שיעשנו בח' בגדים. **ב.** למ"ד אבנטו של כה"ג ככהן הדיוט [ושניהם של כלאים] מחנכין אותו באבנט [שלובש אבנט של בוץ]. **ג. לאביי** לובש ח' בגדים ומהפך במזלג [דחשיב עבודה, דזר שהיפך בצינורא חייב מיתה]. **ד. לר"פ** עבודתו מחנכתו כמו הכלים שעשה משה שמשיחתן מקדשתן ומכאן ואילך עבודתן. * **אבנטו של כהן הדיוט** נח' רבי וראב"ש דלחד מ"ד של כלאים ולחד מ"ד של בוץ ולא נתברר מה סובר כל אחד **ובעינן להוכיח: א. לרב דימי** מדתניא אין בין כה"ג לכהן הדיוט אלא אבנט [דשל הדיוט מכלאים] דברי רבי ומיירי ביוהכ"פ, **ודחי'** דמיירי בשאר ימות השנה ואף דאיכא טובא בינייהו [דכה"ג משמש בח' בגדים והדיוט בד'] נקט הנך דשוין. **ב. רבין** נקט בהדיא דאבנטו של כהן הדיוט [בין ביוכ"פ ובין בשאר ימות השנה] לרבי כלאים ולראב"ש בוץ. **ג. לרנב"י** תנינא בהדיא 'ילבש' על בשרו ומיותר הוא דהא כתיב ברישא ולבש, **ולר"י** אתי להביא מצנפת ואבנט להרמת הדשן, **ולר' דוסא** להביא ד' בגדי לבן של כה"ג ביוכ"פ שכשרים לכהן הדיוט [ואזיל לטעמיה דדריש מוהניחם שם שלא ישתמש בהם לייוהכ"פ אחר אך אינם טעונים גניזה כת"ק ויכול כהן הדיוט להשתמש בהם], **ורבי פליג על ר' דוסא** משום שאבנטו של כה"ג [שהוא בוץ] אינו ככהן הדיוט [ומכאן מוכח דס"ל לרבי דבגדי כהן הדיוט כלאים], **ועוד** בגדים שנשתמש בהם קדושה חמורה היאך תשמש לקדושה קלה, ומ"לבש' יליף לרבות את השחקים שכשרים לעבודה. * **אירע פסול בכה"ג ומינו אחר תחתיו. ראשון** חוזר לעבודתו, **והשני לר"מ** כל מצוות כה"ג עליו [לא פורע ולא פורם ולא מטמא למתים ומוזהר על האלמנה ומשמש בח' בגדים], **ולר' יוסי** אינו ראוי לא לכה"ג משום איבה ולא לכהן הדיוט דמעלין בקודש ולא מורידין, **ולר' יוחנן** הלכה כר"י **ומודה הוא: א.** עבר ועבד עבודתו כשירה. **ב.** מת ראשון חוזר שני לעבודתו וקמ"ל דלא אמרינן דהוו"ל צרה מחיים [דמצפה מתי ימות וישמש במקומו].

דף יג

לחכמים מתקינין כהן אחר שמא יטמא דשכיחא **וסגי בכהן אחד** כיון דזריז ובפרט שיש לו צרה, **ולר"י** אף אשה אחרת מתקינין דחייש למיתה דחדא. * **השמועות גבי האופן שמתקינין לו אשה שניה: א.** אם רק מתקינין קשיא דאינה בכלל ביתו. **ב. מקדשה**, קשיא דלא סגי בלא ביאה [ויבום דארוסה מהני מ'החוצה']. **ג. כונסה**, קשיא שנאמר ביתו למעט שלא יהיו לו שני בתים [אך שתי יבמות מאיש אחד מתייבמות מריבוי ד'יבמתו יבמתו']. **ד. חוזר ומגרשה**, קשיא דשמא תמות ונשאר עם בית אחד. **ה. מגרשה על תנאי שתמות**, קשיא שמא לא תמות וישאר עם שני בתים. **ו. אומר ה"ז גיטך על מנת שלא תמותי**, קשיא שמא תמות חבירתה וגם הגט יחול וישאר בלא בית כלל. **ז. מגרש ע"מ שאחת מהם תמות**, קשיא שמא אף אחת לא תמות ויהא לו שני בתים, **ועוד** דתנאי בגט שתלוי בחייה לא חל משום שאינו כורתה [ואם אמר לה לה ה"ז גיטך על מנת שלא תשתי יין כל ימי חיי פלוני ה"ז כריתות]. **ח. מגרשה על מנת שחברתה לא תמות**, קשיא שמא חברתה תמות באמצע העבודה ויתברר למפרע שעבד בשני בתים. **ט. מגרשה על מנת שחברתה תמות**, קשיא שמא תמות וישאר בלא בית. **י. מגרש את שתיהן ואומר לאחת ע"מ שלא תמות חברתך, ולשניה מגרש ע"מ שלא תיכנס לביהכנ"ס**, קשיא שמא חברתה תמות והיא לא תכנס לביהכנ"ס וישאר בלא בית. **יא. מסקינן שמגרש את שניהם, ואומר לאחת הר"ז גיטך ע"מ שלא תמות חבירתך, ולשניה אומר הר"ז גיטך ע"מ שאכנס לביהכנ"ס ביוהכ"פ**, דאם תמות הראשונה הרי קיימא שניה, ואם תמות שניה הרי קיימא ראשונה, ואין לחשוש שמא תמות השניה באמצע העבודה ויתברר שעשה עבודה למפרע בשני בתים, דמיד שרואה שהולכת למות יכנס לביהכנ"ס ויחול הגט למפרע.

להערות הארות ולהצטרפות לרשימת התפוצה במייל: k0504166339@gmail.com | מוקדי חלוקה ראשיים: **בביתו** * מוקד B : **מוקד ראשי**- דרכי איש- 0504166339 * שטיבלאך- דרכי איש [היכל השיעורים- בניילונית] * אהל יששכר רח' המגיד ממעזריטש 144 [בניילונית] * קרלין- רח' ברים- 0527616637. **חדש**- שטיבלאך פחד יצחק [בכניסה בניילונית] * אמשינוב- הרב גנגר-0527118594. * כולל דורשי ציון- [בניילונית]. * **חדש** כולל חצות- רח' מוצפי [בניילונית]. **חדש**- ישיבת תורת רפאל- הבה"ח מ. אזולאי הי"ז. * **גבעה A**: * אהל תורה- רח' הרב קאדו [בניילונית] * בוסטון- נציג 0548461804 * היכל עובדיה- הרב אשר עמר הי"ז * ישיבת ברכת מרדכי- הרב טלר | **ירושלים**- מקור ברוך-0527667506 * בית ישראל- מיר- 0583221000 | **דרושים עוד נציגים הרוצים לזכות את הרבים ולפתוח מוקדי התפצה נוספים- פנו למערכת.**